

ਖੁਲਾਸਾ ਖੁਤਬਾ ਜੁਮਆ 27.04.2018

ਵੱਲੋਂ : ਨਜ਼ਾਰਤ ਨਸ਼ਰੋ ਇਸ਼ਾਅਤ ਕਾਦੀਆਂ

ਥਹੁਤ ਦੁਆਵਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਦੁਆਵਾਂ ਦੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਵਾਲੇ ਬੁਜ਼ੁਰਗ ਸਨ, ਨਮਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਅਤਿਅੰਤ ਪਾਬੰਦ, ਥਿਮਾਰੀ ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ ਮਸਜਿਦ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਥਹੁਤ ਨੇਕ, ਰੱਬ ਤਰਸੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੇ ਵਿਨੀਤ ਪੁਰਖ ਸਨ, ਹਰ ਇਕ ਦੀ ਭਲਾਈ ਚਾਹੁਣ ਵਾਲੇ ਨੇਕ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਥਹੁਤ ਸਾਦਾ ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਦਿਲ ਇਨਸਾਨ ਸਨ, ਥਹੁਤ ਮਹਿਮਾਨ ਨਵਾਜ਼, ਬੁਲੰਦ ਹੱਸਲੇ ਵਾਲੇ ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ ਧਾਰਮਕ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਜਾਣ ਦੀ ਯੁੰਨ ਵਿੱਚ ਮਗਨਤਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਸੀ
ਖ਼ਿਲਾਫ਼ਤੇ ਅਹਮਦੀਆਂ ਦੇ ਸੱਚੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਸੇਵਕ ਸਨ
ਮੁਹਤਰਮ ਉਸਮਾਨ ਚੀਨੀ ਸਾਹਬ ਦੇ ਸਦਗੁਣਾ ਦਾ ਇਮਾਨ ਵਧਾਉ ਵਰਨਣ

ਸਯੱਦਨਾ ਹਜ਼ਰਤ ਅਮੀਰੁਲ ਮੋਮਿਨੀਨ ਖ਼ਲੀਫ਼ਾਤੁਲ ਮਸੀਹ ਖ਼ਾਮਿਸ ਅਯੱਦਾਹੁਲੱਹ ਤਆਲਾ ਬਿ ਨਸਰਿਹਿਲ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਦੇ ਜੁਮਏ ਦੇ ਖੁਤਬੇ ਦਾ ਸਾਰ ਜੋ ਆਪ ਜੀ ਨੇ 27 ਅਪ੍ਰੈਲ 2018 ਈ. ਨੂੰ ਮਸਜਿਦ ਬੈਤੁਲ ਫ਼ਤੂਹ ਲੰਦਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ।

ਤਸੱਹੁਦ, ਤਉਜ਼ ਅਤੇ ਸੂਰਤ ਫ਼ਾਤਿਹਾ ਦੀ ਤਲਾਵਤ ਦੇ ਬਾਦ ਹਜ਼ੂਰ ਅਨਵਰ ਅਯੱਦਾਹੁਲੱਹ ਤਆਲਾ ਬਿ ਨਸਰਿਹਿਲ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ :

ਬੀਤੇ ਦਿਨੀ ਜਮਾਤ ਦੇ ਇਕ ਬੁਜ਼ੁਰਗ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਮੁਕਰੱਮ ਉਸਮਾਨ ਚੀਨੀ ਸਾਹਬ ਦੀ ਵਫ਼ਾਤ ਹੋਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਿਲੱਹਿ ਵ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਲੈਹਿ ਰਾਜ਼ਿਉਨ । ਅਲੱਹ ਤਆਲਾ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚੀਨ ਦੇ ਇਕ ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਕਦੀਰ ਨਾਲ ਕਢਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਆਉਣ ਅਤੇ ਅਹਮਦੀਅਤ ਕੁਬੂਲ ਕਰਨ ਕਰਨ ਦੀ ਤੋਫ਼ੀਕ ਦਿੱਤੀ । ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੇ ਚਰਿਤ੍ਰ ਬਾਰੇ ਐਨ੍ਹੀ ਬਹੁਤੀ ਸਮਗਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਕਿਤਾਬ ਲਿੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਇਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਇਸ ਦਰਵੇਸ਼ ਸਿਫ਼ਤ ਇਨਸਾਨ, ਜਮਾਤ ਦੇ ਬੁਜ਼ੁਰਗ, ਜੀਵਨ ਵਕਫ਼, ਪ੍ਰਚਾਰਕ, ਕਰਮ ਰੂਪੀ ਅਭਿਆਸੀ ਅਤੇ ਵਲੀਉਲੱਹ ਮਨੁੱਖ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵਰਨਣ ਕਰਾਂਗਾ ਜੋ ਜੀਵਨ ਵਕਫ਼ ਕਰਨ (ਵਾਕਫ਼ੀਨਿ ਜ਼ਿੰਦਗੀ) ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਮੁਬਲੱਗਾਂ (ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ) ਲਈ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸਰਣੀ ਉਧਾਰਣ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਧਾਰਣ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰ ਅਹਮਦੀ ਲਈ ਆਪ ਉਸਮਾਨ ਚੀਨੀ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਨ । ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਨਾਂ ਮੁਹੱਦ ਉਸਮਾਨ ਰੁਚੰਗ ਸ਼ੀ ਸੀ । 13 ਅਪ੍ਰੈਲ 2018 ਈ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋਇਆਂ । 13 ਦਸੰਬਰ 1925 ਈ. ਵਿੱਚ ਇਕ ਮੁਸਲਮਾਨ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ, ਚੀਨ ਦੇ ਪ੍ਰਾਂਤ ਆਨਖੁਈ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ । ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਦੇ ਬਾਦ 1946 ਈ. ਵਿੱਚ ਨਾਨਚੰਗ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ

ਇਕ ਸਾਲ ਦਾ ਐਡਵਾਂਸ ਕੋਰਸ ਕੀਤਾ ਫਿਰ ਨਾਨਚੰਗ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸੈਂਟਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਲੈਣੀ ਅਰੰਭ ਕੀਤੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਕਾਨੂਨ ਫਿਲਾਸਫੀ ਜਾਂ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿਖੱਣ ਦਾ ਸੋਚਿਆ । ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਰਕੀ ਜਾਕੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਫਿਰ 1949 ਈ. ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਆਏ । ਆਪ ਖੋਜ ਕਰਕੇ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਬੈਅਤ ਕੀਤੀ । ਜਾਮਿਆ ਅਹਮਦੀਆ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਲੈਣੀ ਅਰੰਭ ਕੀਤੀ । ਅਪ੍ਰੈਲ 1957 ਈ. ਵਿੱਚ ਜਾਮਿਆ ਅਹਮਦੀਆ ਵਿੱਚੋਂ ‘ਸ਼ਹਾਦਾਤੁਲ ਜਾਨਿਬ’ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕੀਤੀ, ਇਹ Short course ਸੀ ‘ਮੁਬਲੱਗੀਨ’ ਦਾ । 16 ਅਗਸਤ 1959 ਈ. ਨੂੰ ਆਪਨੇ ਜੀਵਨ ਵਕਫ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਜਨਵਰੀ 1960 ਈ. ਵਿੱਚ ਹੋਈ । ਫਿਰ ਮੁਬਲੱਗੀਨ ਕਲਾਸ ਦਾ ਕੋਰਸ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੜ੍ਹ ਅਪ੍ਰੈਲ 1961 ਈ. ਵਿੱਚ ਜਾਮਿਆ ਅਹਮਦੀਆ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲਿਆ ਅਤੇ 1964 ਈ. ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਹਿਦ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ । ਕਰਾਚੀ ਅਤੇ ਰਬਵਾ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਾਕਫ਼ੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੇ ਮੁਰੱਬੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ । 1966 ਈ. ਵਿੱਚ ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਅਤੇ ਮਲੇਸ਼ੀਆ ਚਲੇ ਗਏ ਲਗਭਗ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਲਗਭਗ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਮਲੇਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਅਵਸਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ । 1970 ਈ. ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਆਏ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਥਾਈਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਮੁਰੱਬੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹੇ । ਉਮਰਾ ਤੇ ਹੱਜ ਬੈਤੁਲੱਹ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਸੁਭਾਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਖਲੀਫ਼ਾ ਤੁਲ ਮਸੀਹ ਰਾਬੇ ਦੀ ਹਿਜ਼ਰਤ ਦੇ ਬਾਦ ਜੱਦ ਇੱਥੇ ਲੰਦਨ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਹੋਈ, ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰ ਹੋਇਆ, ਜਮਾਤ ਦੇ ਲਿਟੇਰਚ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵੱਲ ਬਹੁਤਾ ਧਿਆਨ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਚੀਨੀ ਡੈਸਕ ਵੀ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫਿਰ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਬੁਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਚੀਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਭਾਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੀਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੁਰਆਨ ਕਰੀਮ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਨਣ ਯੋਗ ਹੈ । ਜਮਾਤ ਦੇ ਅਕੀਦਿਆਂ (ਆਸਥਾਵਾਂ) ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਉੱਪਰ ਅਧਾਰਤ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੀ ਅਪ ਨੇ ਲਿੱਖੀਆਂ ।

ਆਪ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਆਪ ਦੀ ਸੁਪਤਨੀ, ਇਕ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰੀਆਂ ਹਨ । ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਚੀਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੁਰਆਨ ਕਰੀਮ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ, ਉਸਮਾਨ ਚੀਨੀ ਸਾਹਬ ਦਾ ਆਪਣਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਹੋਣ ਤੇ ਚੀਨ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਸੰਖ ਤਬਸਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਨੁਵਾਦ ਨੂੰ ਵੱਧੀਆ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਬਹੁਤ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ । ਜਮਾਤ ਦਾ ਇਹ ਅਨੁਵਾਦ ਬਹੁਤ ਮਕਬੂਲ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਡਿਮਾਂਡ ਹੈ ਇਸ ਦੀ ਅਤੇ ਸਾਧਾਰਣ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਰ ਇਕ ਨੇ ਇਸ ਅਨੁਵਾਦ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਉਮਦਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ।

ਚੀਨੀ ਸਾਹਬ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਿੱਚ ਜੋ ਰਾਈਨੀਜ਼ ਲਿਟੇਰਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੱਤ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਿੱਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪੈਂਤੀ ਦੇ ਲਗਭਗ ਕਿਤਾਬਾਂ ਹਨ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਈਆਂ ।

ਘਰੇਲੂ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੁਪਤਨੀ ਲਿਖਦੀ ਹਨ ਕਿ ਜੱਦ ਮੇਰੇ ਲਈ ਉਸਮਾਨ ਸਾਹਬ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਆਇਆ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੇ ਉਮਰ ਦੇ ਅੰਤਰ ਕਰਕੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਲਈ ਰਜ਼ਾਮੰਦੀ ਪ੍ਰਕਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ । ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਵੀ ਚੀਨੀ ਹਨ ਅਤੇ ਕਹਿੰਦੀ ਹਨ ਮੇਰੀ ਉਮਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀਹ ਸਾਲ ਸੀ, ਉਸਮਾਨ ਸਾਹਬ ਦੀ ਪੰਜਾਹ ਸਾਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸੀ । ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਰਿਸ਼ਤੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਫਿਰ ਅਖੀਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਤਾਂ ਪਤਰ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪ

ਫੈਸਲਾ ਕਰਾਂ। ਕਹਿੰਦੀ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਸੁਪਨੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਕ ਵੱਡੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਖਾਲੀ ਖੜੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਚਾਨਕ ਸੋਚਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰਾ ਕੀ ਬਣੇਗਾ, ਫਿਰ ਮੈਂ ਕੁਝ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਚਿੱਟੇ ਕਪੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਇਕ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਇਸ ਵਿਕਤੀ ਰਾਹੀਂ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਕਹਿੰਦੀ ਹਨ ਇਸ ਪਤੱਰ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦੇ ਬਾਦ ਮੈਂ ਉਸਮਾਨ ਸਾਹਬ ਨੂੰ ਸੁਪਨੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜੱਦ ਉਹ ਚਿੱਟੇ ਕਪੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਖੜੇ ਸਨ। ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਮੈਂਨੂੰ ਉਸਮਾਨ ਸਾਹਬ ਦੀ ਫੋਟੋ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਤਾਂ ਮੈਂਨੂੰ ਮਾਲੂਮ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇਹ ਉਹੋ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜਿੰਨ੍ਹਾ ਨੂੰ ਮੈਂ ਸੁਪਨੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੈਂ ਇਹ ਰਿਸ਼ਤਾ ਪਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ।

ਉਸਮਾਨ ਸਾਹਬ ਬਾਰੇ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੁਪਤਨੀ ਲਿੱਖਦੀ ਹਨ ਕਿ ਚੰਗੇ ਪਤੀ ਸਨ ਸਗੋਂ ਮੇਰੇ ਆਤਮਕ ਉਸਤਾਦ ਸਨ। ਜੱਦ ਮੈਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਆਈ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂਨੂੰ ਨਮਾਜ਼ ਪੜ੍ਹਨਾ ਸਿਖਾਈ। ਮਸਜਿਦ ਵਿੱਚ ਨਮਾਜ਼ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੇ ਬਾਦ ਘਰ ਆਣਕੇ ਮੈਂਨੂੰ ਬਾਜਮਾਤ ਨਮਾਜ਼ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ। ਕਈ ਕਈ ਘੰਟੇ ਮੈਂਨੂੰ ਨਮਾਜ਼ ਦੇ ਅਰਬੀ ਸ਼ਬਦ ਸਿਖਾਉਂਦੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮੈਂਨੂੰ ਅਖੱਰ ਅਖੱਰ ਤੇ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਬਦ ਸਿਖਾਇਆ ਅਤੇ ਨਸੀਹਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੀ ਰਹੋ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਭੁੱਲ ਜਾਓ ਤਾਂ ਦੁਆਵਾਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖੋ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮੈਂਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਇਦਾ ਪੜ੍ਹਨਾ ਸਿਖਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮੈਂਨੂੰ ਕੁਰਆਨ ਕਰੀਮ ਪੜ੍ਹਨਾ ਸਿਖਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਨਾਲ ਨਾਲ ਅਰਬ ਵੀ ਸਿਖਾਏ ਤਾਂ ਜੋ ਮੇਰੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਬਣੀ ਰਹੇ। ਬਹੁਤ ਸਬਰ ਵਾਲੇ ਸਨ, ਬਹੁਤ ਡੂੰਘਿਆਈ ਵਿੱਚ ਜਾਕੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦੇ। ਲੰਮੀਆਂ ਉਧਾਰਣਾ ਨਾਲ ਸਮਝਾਉਂਦੇ। ਬਹੁਤ ਵਿਨਮਤਾ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਚੀਨ ਤੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਬੁਲਾਕੇ ਬਹੁਤ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ। ਕਹਿੰਦੀ ਹਨ ਕਿ ਆਪ ਦੀ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਕੰਮ ਨਾਲ ਲਗਾਉ ਉਪੱਰ ਅਧਾਰਤ ਸੀ। ਜੱਦ ਆਪ ਦੀ ਸਿਹਤ ਚੰਗੀ ਸੀ ਤਾਂ ਅਧਿਕਤਰ ਦੇਰ ਰਾਤ ਤੱਕ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਗੋਂ ਕਈ ਵਾਰ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਸਵੇਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਘਰ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹਤਵਪੂਰਨ ਕੰਮ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਤਰਬੀਯਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਸੰਸਾਰਕ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੇ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਖਾਣੇ ਤੇ ਵਸਤਰਾਂ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਸਾਦਾ ਸੁਭਾਵ ਸਨ।

ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਬੇਟੀ ਡਾਕਟਰ ਕੁਰੱਤੁਲ ਐਨ ਲਿੱਖਦੀ ਹਨ ਕਿ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਨਣ ਕਰਨਾ ਮੇਰੇ ਲਈ ਕਠਿਨ ਹੈ। ਆਪ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਿਨਮ, ਮਿਹਬਾਨ ਅਤੇ ਅਤਿਅੰਤ ਮਿਹਨਤੀ ਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਚੰਗੀ ਸੋਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਇਨਸਾਨ ਸਨ। ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਸਾਰਿਆਂ ਭੈਣ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਦਾਮਾਦਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗਲੱਬਾਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮਾਲ ਹੋਣ ਲਈ ਉਤਸਾਹਤ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਸਾਡੇ ਸਕੂਲ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲੈਂਦੇ ਸਨ। ਟੀਚਰ ਦੇ ਅਨੁਭਵ ਪਤਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਕੀ ਕਿਹਾ ਟੀਚਰ ਨੇ ਅਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਤੁਹਾਡੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਇਹ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰੋ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਚਾਈਨੀਜ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੱਬ ਦਾ ਵਜੂਦ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਬੱਚੇ ਰੱਬ ਉਪੱਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਬਿਹਤਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ। ਇਹ ਵੀ ਨਸੀਹਤ ਕਰਦੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਹਰ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਦੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਬਚਪੁਣੇ ਵਿੱਚ ਡਾਂਟਿਆ ਹੋਵੇ। ਹਮੇਸ਼ਾ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਸਖ਼ਤੀ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਹ ਨਮਾਜ਼ ਬਾਰੇ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਦਗੀ ਰੱਖੇ। ਛੁੱਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਨ ਕੋਈ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਦਿੰਦੇ ਫਿਰ ਇਸ ਦਾ ਟੈਸਟ ਲੈਂਦੇ। ਫਿਰ ਕਹਿੰਦੀ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਸ਼ਤੀ ਨੂਹ ਦੀ ਇਕ ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਣੀ ਕਾਪੀ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਫਿਰ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਕਿਤਾਬ ਹੈ ਕਸ਼ਤੀ ਨੂਹ ਦੀ ਜੋ ਮੈਂ ਜਾਮਿਆ ਵਿੱਚ ਆਪ ਪੜ੍ਹੀ ਸੀ। ਹਮੇਸ਼ਾ

ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੰਨ੍ਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਚੰਨ੍ਹ ਨ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਤਾਰੇ ਮਿਲ ਹੀ ਜਾਣਗੇ । ਅਰਥਾਤ ਉੱਚੇ ਉਦੇਸ਼ (ਟੀਚੇ) ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪੰਜ ਵੇਲੇ ਦੀਆਂ ਨਮਾਜ਼ਾਂ ਜਮਾਤ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਤਹਜੁੱਦ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਵੀ ਤਲਕੀਨ ਕਰਦੇ । ਪਾਣੀ ਦੇ ਛਿੱਟੇ ਮਾਰਕੇ ਫਜਰ ਦੀ ਨਮਾਜ਼ ਲਈ ਉਠਾਉਂਦੇ । ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੋਊਦ ਅਲੈਅਹਿ ਸਲਾਮ ਅਤੇ ਖੁਲਫ਼ਾ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੁਆਉਂਦੇ ਅਤੇ ਘੰਟਿਆਂ ਹੀ ਬੈਠਿਆਂ ਬਹੁਤ ਸਹਿਨਸ਼ੀਲਤਾ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਤੱਰ ਦਿੰਦੇ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਰਤਾ ਜਿਹੀ ਗੱਲ 'ਤੇ ਤੰਗ ਆ ਜਾਣ । ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਜੋ ਰੱਬ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੋ ਗੁਣ ਬਖਸ਼ੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ, ਕਦੇ ਵੀ ਨਸ਼ਟ ਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਜੋ ਅਮਲ ਵੀ ਕਰੋ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦੀ ਇਬਾਦਤ ਦੀ ਨੀਯਤ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਰੂਹਾਨੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਉਧਾਰਣ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਇਹ ਪੌੜੀਆਂ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਕਦੇ ਠਹਿਰਾਉ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਰ ਵਧੇਰੀ ਬੁਲੰਦੀ ਵੱਲ ਕਦਮ ਵਧਦਾ ਹੈ।

ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸਾਦਗੀ, ਵਿਨਮਤਾ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉੱਪਰ ਪਹਿਲ ਦੇਣਾ ਸਿਖਾਇਆ । ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬੇਟੇ ਡਾਕਟਰ ਦਾਉਦ ਸਾਹਬ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਾਮਿਆ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੌਰਾਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਭਾਈ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੀ ਵਫ਼ਾਤ ਦਾ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਆਇਆ । ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਾਮਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਲੀਨ ਸਨ । ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਇਹ ਦੁੱਖ ਭਰੀ ਖ਼ਬਰ ਵੀ ਜਾਮਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਾਂਗ ਰੱਬ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੋਚਕੇ ਆਪ ਨੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਪੇਪਰ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਨਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ।

ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦਾਉਦ ਸਾਹਬ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਚਾਈਨੀਜ਼ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸ਼ੌਕ ਸੀ ਜਿਸ ਫੰਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਾਂਦੇ ਉਥੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਹਮਦੀਅਤ ਦਾ ਪ੍ਰੀਚੇ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਲਿਟੇਚਰ ਵੰਡਦੇ । ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜੱਦ ਆਪ ਵੀਲ੍ਹ ਰੇਅਰ ਉੱਪਰ ਆਉਂਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਵੀਲ੍ਹ ਰੇਅਰ ਦੇ ਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਰੱਖਣ ਲਈ ਹੱਠ ਕਰਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਸਕਣ ।

ਫਿਰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੱਦ ਮੈਂ ਛੋਟਾ ਸੀ ਤਾਂ ਕਦੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ, ਪੈਨ ਜਾਂ ਪੈਂਸਲ ਲੈਣ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਆਫ਼ਿਸ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਪੈਨ ਵਰਤਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਮੇਰੇ ਲਈ ਪੈਨ ਖ਼ਰੀਦਕੇ ਦਿਓ ਇਸ ਨੂੰ ਪੈਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਫੋਟੋਕਾਪੀ ਕਰਾਉਣੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਆਪਣੇ ਕਾਗਜ਼ ਆਪਣੇ ਘਰੋਂ ਲੈਕੇ ਆਓ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕਾਪੀ ਕਰ ਲੈਣਾ । ਰੱਬ ਦੇ ਗੁਣਵਾਚਕ ਨਾਂ ਚੇਤੇ ਕਰਨ ਕਰਨ ਦੀ ਤਲਕੀਨ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਰੱਬ ਦੇ ਜਿੰਨ੍ਹੇ ਗੁਣਵਾਚਕ ਨਾਂ ਹਨ ਉਹ ਯਾਦ ਕਰੋ । ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਚਾਈਨੀਜ਼ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇਕ ਕਵਿਤਾ ਲਿਖੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੱਬ ਦੇ ਸੌ ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਉਸਤਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ । ਇਹ ਕਵਿਤਾ ਪ੍ਰਤੀਦਿਨ ਰਾਤ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਖੇਡ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਭੈਣ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੱਬ ਦੇ ਗੁਣਵਾਚਕ ਨਾਂ ਯਾਦ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਵੀ ਕਰਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ।

ਆਗਾ ਸੈਫ਼ੁਲੱਹ ਸਾਹਬ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਕਲਾਸਫੈਲੋ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸਮਾਨ ਦੀਨੀ ਸਾਹਬ ਭਰੀ ਜੁਆਨੀ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪਾਰਖੂ, ਖੁਸਦਿਲ ਅਤੇ ਨੇਕ ਸੁਭਾਉ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ । ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਿਲੀਨਤਾ ਨਾਲ ਨਮਾਜ਼ ਪੜ੍ਹਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤਿਅੰਤ ਦਰਦ ਤੇ ਪੀੜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਦੁਆਵਾਂ ਮੰਗਦੇ ਸਨ, ਨਫ਼ਲੀ ਰੋਜ਼ੇ ਰਖਦੇ ਤੇ ਨਫ਼ਲਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਆਦੀ ਸਨ, ਰੱਬ ਦੀ ਤਸਬੀਹ, ਉਸਤਤੀ ਤੇ ਸਿਮਰਣ ਵਿੱਚ ਅਥਾਹ ਪ੍ਰੇਮ ਰਖਦੇ ਸਨ । ਅਹਮਦੀਅਤ ਦੀ ਸੋਗਾਤ ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ ਅਤਿ ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪ੍ਰੇਮ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਕਟਨ ਕਰਦੇ । ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੋਣ ਦੇ ਜੁੱਗ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਰਤ ਮੋਲਵੀ ਗੁਲਾਮ ਰਸੂਲ ਸਾਹਬ ਰਾਜੇਕੀ, ਹਜ਼ਰਤ ਮੋਲਵੀ ਅਬਦੁਲ ਲਤੀਫ਼ ਸਾਹਬ ਬਹਾਵਲਪੁਰੀ, ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ

ਸਯੋਂਦ ਅਬੁਲਹਸਨ ਸਾਹਬ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣ ਅਤੇ ਦੁਆ ਦੀ ਬਿਨਤੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਦੀ ਪਰਵਾਪਨਗੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਖਣ ਦੀ ਰੱਬ ਦੀ ਅਪਾਰ ਮਿਹਰ ਨਾਲ ਸੋਭਾਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ । ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਬਾਦਤ ਵਿੱਚ ਅਤਿਅੰਤ ਦਰਦ ਤੇ ਮਗਨਤਾ ਦੁਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਗਿੜਗੜਾਹਟ ਅਤੇ ਦੁਆ ਦੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਪੱਖੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਮੁਹਤਰਮ ਉਸਮਾਨ ਚੀਨੀ ਸਾਹਬ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਵਿੱਚ ਵਿਦਮਾਨ ਸੀ । ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਮੈਂ ਆਪ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰ ਵਿਅਕਤੀਗੱਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਦੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਦਾ ਅਵਲੋਕਣ ਕੀਤਾ ਹੈ । ਆਪ ਬਹੁਤ ਸੂਖਮਦਰਸ਼ੀ ਤੇ ਮੋਮਿਨਾਨਾ ਸੂਝਬੂਝ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ । ਜਮਾਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਏ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਤਿਅੰਤ ਸਾਵਧਾਨ ਸਨ । ਆਪ ਵੀ ਜਮਾਤ ਦੇ ਨਿਜ਼ਾਮ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਪੂਰਨ ਪਾਬੰਦੀ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਸਨ । ਆਪਣੇ ਮਿਲਨ ਜੁਲੱਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਤਲਕੀਨ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ । ਖ਼ਿਲਾਫ਼ਤ ਨਾਲ ਇਕ ਕਾਮਲ ਆਤਮਕ ਆਸਥਾ ਰਖਦੇ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਉਪਕਾਰਾਂ ਤੇ ਸ਼ੁਕਰਾਨੇ ਦਾ ਪ੍ਰਕਟਨ ਕਰਦੇ ਸਨ । ਜੱਦ ਵੀ ਕੋਈ ਆਪਨੂੰ ਬਿਨਤੀ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਰਦੇ ਕਿ ਖ਼ਲੀਫ਼ਾ ਸਾਹਬ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦੁਆ ਦੀ ਬਿਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ?

ਰਸ਼ੀਦ ਅਰਸ਼ਦ ਸਾਹਬ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇਤੀ ਸਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ । ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਮਾਜ਼ ਬਾਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਦਗੀ ਅਤੇ ਇਬਾਦਤ ਵਿੱਚ ਲਗਨ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਕ ਨਮੂਨਾ ਸੀ । ਵਰਖਾ ਹੋਵੇ ਤੁਫ਼ਾਨ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਬਰਫ਼ਬਾਰੀ ਹੋਵੇ ਬਹੁਤ ਬਕਾਇਦਗੀ ਨਾਲ ਨਮਾਜ਼ ਜਮਾਤ ਲਈ ਮਸਜਿਦ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਸਨ । ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਵੀ ਆਪ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜੋਸ਼ ਸੀ । ਸਾਧਾਰਣ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘੱਟ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਸਨ ਪਰ ਜੱਦ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਰੰਭ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਆਪ ਵਿੱਚ ਅਸਾਧਾਰਣ ਸ਼ਕਤੀ ਤੇ ਜੋਸ਼ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਘੰਟਿਆ ਬੱਧੀ ਗਲਾਂ ਕਰਦੇ ਸਨ ।

ਨਸੀਰ ਅਹਮਦ ਬਦਰ ਸਾਹਬ ਮੁਰੱਬੀ ਸਿਲਸਿਲਾ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਚੀਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਜੋ ਯਾਦਗਾਰੀ ਲਿਟ੍ਰੇਚਰ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡਿਆ ਹੈ ਉਹ ਵੀ ਆਪ ਨੂੰ ਮਰਨ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ । ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਕਲਮ 'ਚੋਂ ਨਿਕਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਚੀਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਵੀਹਾਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਅਨੁਵਾਦ ਹਨ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੋਊਦ ਐਲੈਰਿ ਸਲਾਮ ਦੇ ਰੂਹਾਨੀ ਖ਼ਜ਼ਾਇਨ ਵਿੱਚੋਂ ਉਗਰਾਹਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ।

ਉਸਮਾਨ ਚੀਨੀ ਸਾਹਬ ਦਾ ਚੀਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਕੁਰਆਨ ਕਰੀਮ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤਿਅੰਤ ਸਰਲ ਅਤੇ ਸਾਦਾ ਸ਼ਬਦਾ ਵਿੱਚ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਸਮਝ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੀਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਬੋਲਣ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਤੇ ਡੂੰਘਿਆਈ ਦਾ ਮਿਆਰ ਵੀ ਬਲਕਦਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ । ਇਸ ਲਈ ਕੁਰਆਨ ਕਰੀਮ ਦੇ ਚੀਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੋਰਨਾ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ ਉਸਮਾਨ ਚੋਂ ਸਾਹਬ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਪੂਰੇ ਚੀਨ ਵਿੱਚ ਇਕ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਕਤਾ ਰਖਦਾ ਹੈ ਇਸ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਅਨੇਕਾਂ ਚੀਨੀ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ ਜਮਾਤ ਦੇ ਅਕੀਦਿਆਂ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧਤਾ ਰਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ ਇਸ ਅਨੁਵਾਦ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦੀਦਗੀ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਦੇਖਦੇ ਹਨ ।

ਜ਼ਫ਼ਰੁਲੱਹ ਸਾਹਬ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਤੋਂ ਰੱਬਵਾ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਸਮੇਂ ਕਲੱਰ ਕਹਾਰ ਦੇ ਉਹ ਖੇਤਰ ਮੈਂਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਜਿੱਥੇ ਆਪ ਜਾਮਿਆ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਸਮੇਂ ਆਣਕੇ ਚਿਲ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਕਰਦੇ ਸਨ । ਹਜ਼ੂਰ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਮੈਂਨੂੰ ਵੀ ਚੇਤੇ ਹੈ ਹਜ਼ਰਤ ਖ਼ਲੀਫ਼ਾਤੁਲ ਮਸੀਹ ਸਾਨੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਛੋਟੇ ਹੁੰਦੇ ਸੀ ਮੈਂ ਵੀ ਇਕ ਵਾਰ ਗਿਆ ਇਸ ਥਾਂ, ਉੱਥੇ ਇਕ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਸਨ । ਅਤੇ ਕੁਰਆਨ ਕਰੀਮ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਸੀ ਦੁਆਵਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ । ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਅਤੇ ਵੱਡਿਆਂ ਨੇ ਵੀ

ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੁਆ ਲਈ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਮੁਸਕਰਾਉਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਉੱਤਰ ਦਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ ਬਹੁਤ ਵਿਨਮ੍ਰਤਾ ਦਾ ਸੁਲੂਕ ਕੀਤਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ।

ਡਾਕਟਰ ਨੂਰੀ ਸਾਹਬ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੱਦ 2004 ਈ. ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਚੈਕਅਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਲਗਭਗ 14-15 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਤਸ਼ਖੀਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲ ਦਾ ਰੋਗ ਹੈ, ਮੈਂਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ Survival ਦੇ ਰਾਂਸ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ । ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਹਾਂ ਕਿ ਆਪ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਰੋਗ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਰਤਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਾ ਨਹੀਂ ਦੇਣ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹੇ । ਅਤਾਉਲ ਮੁਜੀਬ ਸਾਹਬ ਰਾਸ਼ਿਦ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬਹੁਤ ਦੁਆਵਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਦੁਆਵਾਂ ਦੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਵਾਲੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਇਨਸਾਨ ਸਨ । ਨਮਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਬੇਹੱਦ ਪਾਬੰਦੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਰੋਗ ਤੇ ਕੰਮਜ਼ੋਰੀ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ ਮਸਜਿਦ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨੇਕ ਅਤੇ ਰਬ ਤਰਸੀ ਮਨੁੱਖ ਸਨ । ਹਰ ਇਕ ਦੀ ਭਲਾਈ ਚਾਹੁਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਨੇਕ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਾਦਾ ਸੁਭਾਵ ਵਾਲੇ ਘੁਸ਼ਦਿਲ ਮਨੁੱਖ ਸਨ । ਬਹੁਤ ਮਹਿਮਾਨ ਨਵਾਜ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਭਰੇ ਸੁਭਾਵ ਨਾਲ ਮਹਿਮਾਨ ਨਵਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਨ । ਬਹੁਤ ਬੁਲੰਦ ਹੌਂਸਲੇ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ ਧਾਰਮਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਮਸਰੂਫ਼ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਪੂਰਬਕ ਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਧਰਮ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਚਲੇ ਜਾਣ ਦੀ ਧੁਨ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤਿਅੰਤ ਪ੍ਰਤਖ ਸੀ । ਖ਼ਿਲਾਫ਼ਤੇ ਅਹਮਦੀਆ ਦੇ ਅਮਿੱਟ ਤੇ ਪੂਰਨ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਤੇ ਸੇਵਕ ਸਨ । ਹਮੇਸ਼ਾ ਖਿੜੇ ਮੱਥੇ ਮਿਲਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਅਸੰਖ ਖ਼ੁਬੀਆਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ ।

ਅਲੱਹ ਤਆਲਾ ਮੁਕਰੱਮ ਉਸਮਾਨ ਦੀਨੀ ਸਾਹਬ ਦੇ ਦਰਜਾਤ ਬੁਲੰਦ ਤੋਂ ਬੁਲੰਦ ਕਰਦਾ ਚਲਾ ਜਾਏ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੁਪਤਨੀ ਨੂੰ ਵੀ ਸਬਰ ਅਤੇ ਹੌਂਸਲਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਰੱਖਿਅਕ ਤੇ ਸਹਾਈ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਅਤੇ ਨੇਕੀਆਂ ਦਾ ਵਾਰਸ ਬਣਾਏ । ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਦਚਿੰਨ੍ਹਾ ਉੱਪਰ ਚਲੱਣ ਵਾਲੇ ਹੋਣ । ਹਜ਼ੂਰ ਅਨਵਰ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਮੈਂ ਹੁਣ ਨਮਾਜ਼ ਦੇ ਬਾਦ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਨਮਾਜ਼ ਜਨਾਜ਼ਾ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਵਾਂਗਾ । ਇੰਸ਼ਾਅਲੱਹ ।

Khulasa Khutba Jumma 27.04.2018

Delivered By : Hadhrat Khalifatul Masih Vth (atba)

Summarized by : Majlis Ansarullah Bharat

Tarnslated by : Shamshad Ahmad Eden, from Punjabi Desk

From : Nazarat Nashr-o-Isha'at Qadian-143516, Distt. Gurdaspur, Punjab (INDIA)

Toll Free Shoba Noorul Islam-1800-3010-2131